

Timo Malén
Rivitalontie 3 A 3
08700 Lohja

Vastine
22.6.2015

Vastine kirjailija Johanna Sinisaloon kolumniin ”Miksi ruoka pakataan neutronipommin kestävään Barbien kahluultaaseen?”

Olen työskennellyt pitkään muovialalla, viimeiset 24 vuotta muovialan opettajana. Olen kirjoittanut vastineita asenteellisiin ja usein myös vääriä tietoja sisältämiin kirjoituksiin. Kirjailijan ollessa kyseessä ymmärrän toki mahti-ilmaisut, mutta tällaisessa ”tieteellisessä” kolumnissa pitäisi minusta olla vähän faktaakin!

Kirjoituksessa on asiaakin, mutta sen asenteellisuus ja hyökkäys muovia kohtaan sotii todellisuutta vastaan. Ihmiset eivät yleensä tiedä, että muovi kuluttaa koko maailmassa vain noin 4 % öljyvaroja! Öljyvaroista 90 % menee taivaantuuliin – siitä olisi syytä olla huolestuneempi? Muovien käyttämästä 4 %:sta kuluu noin 40 % pakkauksiin (koko määrästä n. 1,5 %), 20 % rakentamiseen ja loput mm. kodinkoneisiin, lääke- ja autoteollisuuteen sekä maatalouteen. Suurin osa muovituotteista on pitkäaikaisessa käytössä, vuosista jopa satoihin vuosiin. Yhdysvallat kielsi vasta 1988 muovijätteen dumpaamisen mereen (HS 24.8.2010). Samaisessa Science – lehden artikkelissa oli maininta Atlantilla laskettujen partikkeleiden määrästä neliökilometrillä: v. 1977 niitä oli 580 000 kpl ja v. 2010 saman verran. Merien muovijätelautat ovat todella huono asia, mutta sen vuoksi ei muovien käyttöä pidä lopettaa. On kehitettävä menetelmä, jolla jätelautat saadaan meristä pois, mutta ennen kaikkea on opetettava ihmiset käyttämään muovia oikein!

Kirjoituksissa tuodaan tosi harvoin esille muovien tuomia etuja ja hyötyjä.

Mitalilla on aina kaksi puolta. Keksinnöt luovat kehitystä! On opittava käyttäytymään ja minimoitava negatiiviset asiat.

Aleksander Parkensille ei olisi voitu v. 1862 sanoa, että älä hyvä mies keksi muovia! Ja kuinka moni elefantti sai pitää hampaansa, kun biljardipallot tehtiin muovista? Olen jokseenkin varma, että ellei muovia olisi keksitty, niin meillä ei olisi tämän päivän elintaso. Miettikääpä rakennusteollisuutta, muoviputkia ja eristeitä, lääketiedettä ja siinä muovin uskomattomia keksintöjä, kodinkoneita ja tietotekniikkaa älypuhelimista puhumattakaan. Ajatelkaapa autoja, veneitä, harrastusvälineitä, vaatteita. Kaikilla aloilla on menty eteenpäin huimasti esimerkiksi 60-luvulta. Sinnekö meidän olisi palattava? Nostalgia on hienoa, mutta valitettavan harvoin realismia. Lopetetaanko ”etelän hedelmien” syönti? Haetaan raakamaito suoraan tilalta? Meijerit ja elintarvikkeita valmistavat yritykset ovat kaukana. Ei ole enää lähikauppaa, jossa täti kääräisi juustopalan paperiin. Ihmiset hankkivat ruokansa marketeista, joissa elintarvikkeet on pakattu, lain ja asetusten mukaan, kevyisiin ja kestäviin, elintarvikkeet suojaaviin muovipakkauksiin. Olisiko paperipussi jotenkin parempi – ei ainakaan tutkimuksien mukaan. Muovipakkaus suojaa paremmin sekä tuotetta, että kuluttajaa.

Heittää pakkaus pois **ei tarkoita luontoon heittämistä tai mereen kускаamista!** Monet pakkaukset ovat kestäviä ja sellaisenaan, useaan kertaan käytettäviä – aina ei tarvitse erikseen ostaa tanakoita kaukaloita – muovi-Barbie voi kerralla kylpeä vain yhdessä altaassa! Ruokapakkaus voidaan joko kierrättää tai polttaa energiaksi – niin kuin muulle öljylle on jo tehty. Monet pakkaajat ovat siirtyneet muovisiin ratkaisuihin, koska ne ovat kevyempiä, kestävämpiä ja edullisimpia. Esimerkiksi pahiset mehu- ja maitotölkit ovat muovilla päällystettyjä, koska muuten

ne eivät kestäisi kosteutta. Jos siirryttäisiin takaisin lasiin ja metalliin, niin materiaalien ja energian kulutus tulisi lisääntymään, ratkaisut olisivat painavampia ja niiden valmistamiseen kuluisi enemmän materiaaleja ja valmistusenergiaa. Kaatopaikoille ei raaka-ainetta pidä viedä. Suomessa alkaa jo nyt olla energianpolttolaitoksia aika hyvin. Muovi säilyttää lähes kaiken energiasisältönsä, vaikka se on jo palvellut elintarvikkeiden suojana ja samalla vähentänyt maailman ruokahävikkiä.

Muovisen yhtä muovilajia oleva PET-pullon pantillinen kierrätys toimii hyvin. Muut elintarvikepakkaukset sisältävät vähintään kahta, usein montaa eri muovilajia. Tällaiset esim. polyeteenin, polyamidin (nailonin) ja PET:n sekamuovit ovat vaikeampia kierrättää, koska niissä on erilaisia muoviraaka-aineita. Sekamuovien kierrätys on toistaiseksi ollut taloudellisesti lähes mahdotonta pienen määrän puolesta. Osan teollisuus voi käyttää itse, mutta suurimmalle osalle siitä paras tapa on polttaa energiaksi. Öljymäärästä se on alle 1 %. Parempi olisi opettaa ihmiset käyttämään muovia ja muovituotteita oikein, vaikka osin lakisääteilyn kautta tai edes lehtikirjoittelulla!

On väärin syyttää muovia siitä, että muovipakkaus heitetään luontoon, että valmistetaan turhaa, että käytetään väärin. Se on ihmisen vika, milloin mistäkin syystä. Ihmisen on opittava käyttämään myös muovia ajatuksella ”**Oikea materiaali oikeaan paikkaan!**”

Yst. terv.

Timo Malén

Luonnonsuojelija, muovi-insinööri